Iisalmen pitäjä 1840-luvulla

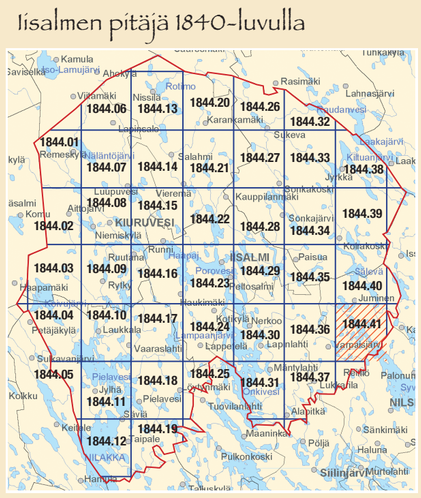

Kuntaraja (2010)

Karttapohja: © Maanmittauslaitos, julkaisulupa nro 173/MML/10

N.

S.

Formulaire

Suomen maanmittareille

ohje piirtää ja värittää karttoja.

Suomen Keisarillisen Pää Maanmittaus Konttorin ylösantama 1824

Maantieteelliset kartoitukset olivat olleet lähes pysähdyksissä autonomian ajan ensi vuosikymmenet, kunnes vuonna 1840 alettiin suunnitella Suomen uutta yleiskarttaa. Yleiskartan pohjaksi laadittiin vuosina 1841-1855 kartat noin 360 pitäjästä mittakaavaan 1:20 000. Uusi pitäjänkartasto oli selkeä parannus aikaisempaan 1700-luvun pitäjänkartastoon verrattuna, sillä isojakotoimitusten vuoksi oli olemassa jo runsaasti uutta karttojen pohja-aineistoa. Pitäjänkartastoa ylläpidettiin 1800-luvun lopulle saakka piirtämällä tai liimaamalla vanhan kartan päälle uusia tieuria, maanomistuksessa tapahtuneita muutoksia jne., ja pitäjänkartoille saattoi täten ilmestyä esim. rautatielinja. Pitäjittäin yhdelle rullakartalle piirretyt kartat leikattiin 1940- ja 1950-luvulla peruskartan lehtijakoon ja lehdet liimattiin alustapaperille. Pitäjänkartan lehdet löytyvät Kansallisarkiston kokoelmista suunnilleen peruskartan mukaisessa lehtijaossa.

- Emäkirkko – Moderkyrka
- Kappeli – Kapell och Anex
- Kuninkaankartano ja Säteri – Kungsgård och Säteri
- Kartano – Bebyggda Gårdar
- Kylä – By
- Yksittäistalo – Enstaka Hemman
- Talo – Hemman
- Torppa – Torp
- K H:ro N:o 10. Talon nro 10 tiluksia
- Rautaruukki – Jern Bruk
- Lasiruukki – Glas Bruk
- Manufaktuuri, Tehdas – Manufacturverk
- Pappila – Prästgård
- Kestikievari – Gästgifvaregård
- Pelto – Åker
- Niitty – Äng
- Uudispelto – Åker Upodlingsmark
- Uudisniitty – Äng Upodlingsmark
- Kangas ja Hiekkaharju – Moar och Sandåsar
- Korpi – Skogbeväxt Måssa
- Avosuo – Flack Måssa
- Kuusivaltainen suo – Grankärr
- Kaskimaa – Svedjemark
- Mäki, Avokallio – Berg
- Järvi – Sjö
- Joki – Åå
- Tulva-alue – Öfver-svämning
- Koski – Fall
- Kivisilta – Bro af Sten
- Nostosilta – Vindbrygga
- Lautta – Färja
- Mylly – Mjöl Qvarn
- Saha – Såg Qvarn
- Puusilta – Bro af Träd
- Puro – Bäck
- Joki, puro – Rännil
- Tuulimylly – Wäderqvarn
- Lähde – Källa
- Hopeamalmio – Silfvermalm
- Kuparimalmio – Kopparmalm
- Rautamalmio – Jernmalm
- Muinaisraunio – Ruin
- Neljännestolppa – Fjerdelsstolpe
- Lehtimetsä – Löfskog
- Havumetsä – Barrskog
- Yleinen maantie – Allm. Landsväg
- Pitäjäntie – Socknevåg
- Kylätie – Byaväg
- Yleinen talvitie – Allm. Winterväg
- Valtakunnan raja – Riksgräns
- Lääninraja – Länegräns
- Kihlakunnan raja – Häradsgräns
- Pitäjänraja – Socknegräns
- Kyläraja – Byagräns

Iisalmen Pitäjä

Kartoitusvuosi:
1844 - 46, täydennetty 1890

Alkuperäinen Kartta:
Kansallisarkisto

Mittakaava: 1 : 20 000

Kartan koko:
n. 25 % pienennys alkuperäiseen

$15\frac{3}{4}$ v. Virstamäärä kestikievarista kestikievariin

Virsta on vanha slaavilainen lainasana
- Ruotsin virsta 2672 m
- Venäjän virsta 1066 m
- Suomen virsta 1069 m

Kartoittajat:
Waramaanmittarit P. G. Hynen
T. E. Hartman
G. Thilen

Tulkinta: Heikki Rantatupa, Matti Pehkonen

Painopaikka:
Painotalo Seiska Oy

Painoaika: v. 2010

Karttanumero: 1844.41